

INTERNATIONAL JOURNAL OF FIELD EDUCATION

Analysis of the Entrepreneurial Skill Levels of the 4th Grade's Social Studies Teacher Candidates in Relation to a Variety of Variables.

Bulut Armut¹

Amasya University, Institute of Social Sciences

Mustafa Kılınc²

Amasya University, Faculty of Education

ABSTRACT

In this study, the level of entrepreneurship skills of Grade 4 students in the Division of Social Studies Education under Amasya University Education Faculty in the academic year of 2017-2018 are examined. Furthermore, an examination on whether the following variables; family monthly income level, father's occupation, mother's occupation, and the geographical region where the student's city is located, have an impact on their skills was conducted.

A quantitative research approach was used in the research. In order to determine the entrepreneurial skill levels of the prospective teachers, *the University Students Entrepreneurship Scale*, which was developed by Yılmaz&Sümbül(2009) and consists of 36 items, was used. The scale was applied to the whole of the country with 60 students by using the complete population sampling method and 33 students' data were obtained on the basis of volunteerism and validity. Data was analysed using SPSS 21 (Statistical Package for the Social Sciences) program.

Frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation values were calculated for descriptive statistical analysis for the students participating in the study. Independent samples t-test and one-way analysis of variance were performed in accordance with the sub-problems of the research in the analysis process.

In the research, it was concluded that the social studies teacher candidates' entrepreneurship skills are at a high level. Participants' entrepreneurship levels were found to be significantly different depending on the father's

ARTICLE INFO

Received: 27.03.2018

Revision received:
21.05.2018

Accepted: 01.06.2018

Published online:
22.06.2018

¹ Corresponding author:

MA Student

bulutarmut@hotmail.com

0545 366 78 16

¹*Dr.*

mustafa.kilinc@amasya.edu.tr

*This article, is a part of thesis in progress at Amasya University Social Sciences Institute with Dr.

Mustafa Kılınc, the advisor.

occupation while the results showed that the entrepreneurship levels of the participants did not show any significant difference according to gender, family monthly income level, mother occupation and geographical region where the cities were located. Some suggestions have been developed according to the results obtained from the research.

Key Words: *Social Studies Teacher Candidates, Entrepreneurial Skills*

4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Bulut Armut¹

Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Mustafa Kılınç²

Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

ÖZET

Bu çalışmada 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesinde öğrenim görmekte olan Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4. sınıf öğrencilerinin girişimcilik becerilerinin ne düzeyde olduğu ve bu düzeyin cinsiyet, aile aylık gelir düzeyi, baba mesleği, anne mesleği ve öğrencinin memleketinin bulunduğu coğrafi bölge değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Araştırmada nicel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının girişimcilik beceri düzeylerini belirlemek amacıyla Yılmaz&Sünbül(2009) tarafından geliştirilen ve 36 maddeden oluşan *Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği* kullanılmıştır. Ölçek, tam sayım örneklem yöntemi kullanılarak evrenin tamamı olan 60 öğrenciye uygulanmış, gönüllülük esası ve geçerlilik çerçevesinde 33 öğrenciden veriler elde edilmiştir. Araştırma sonucunda ulaşılan veriler SPSS21 (Statistical Package for the Social Sciences) programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilere yönelik tanımlayıcı istatistiksel analizler için frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Analiz sürecinde araştırmanın alt problemlerine uygun olarak bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.

Araştırmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik becerileri yüksek girişimcilik düzeyinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların girişimcilik düzeylerinin cinsiyet, aile aylık gelir düzeyi, anne mesleği ve

MAKALE BİLGİSİ

Alınma

Tarihi:27.03.2018

Düzeltilmiş hali alınma

tarihi: 21.05.2018

Kabul Edilme Tarihi:

01.06.2018

Çevrimiçi yayınlanma

tarihi: 22.06.2018

¹ Sorumlu Yazar:

Yüksek Lisans Öğrencisi

bulutarmut@hotmail.com

0545 366 78 16

²Dr.

mustafa.kilinc@amasya.edu.tr

*Bu makale, Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde 2018 yılında Dr. Mustafa Kılınç danışmanlığında yapılmakta olan yüksek lisans tez çalışmasının bir bölümünü içermektedir.

memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölge değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılırken baba mesleğine göre ise anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre bazı öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları, Girişimcilik Becerisi*

Giriş

Girişimcilik özellikle sanayi devrimi sonrasında önemi artan bir kavramdır. Gelişen ekonomik ilişkiler ve teorilerle birlikte üretim faktörlerinin dört sacayağından biri haline gelmiştir. Bunlar doğal kaynaklar, emek, sermaye ve girişimciliktir. Girişimciliğe dair birçok tanım yapılmıştır. Bu yüzden tek, genel geçer bir tanım yapamayız. En fazla kabul gören tanımlara bakacak olursak:

18.yüzyılda Cantillon bu kelimeyi ekonomik değişkenler içerisinde kar elde etmek ve ekonomik anlamda riskleri tanımlamak için kullanmıştır (Onay ve Çavuşoğlu, 2010:48). İktisat biliminin önemli isimlerinden olan John Baptiste Say ise girişimci her türlü riski göze alabilmeli ve üretim faktörlerini yönetebilmelidir, demiştir. Girişimcilik kavramına ilişkin bazı tanımlar da şu şekildedir;

Geçmiş yıllarda genellikle iş kurma, işini büyütme ve karını arttırma olarak tanımlanan girişimcilik kavramı bugün daha çok risk alabilme, fırsatları yakalayabilme ve yaratıcı gücünü kullanarak hayatını kolaylaştıran insan olarak tanımlanmaktadır. (Bozkurt, 2007:94). Diğer bir tanım ise; “girişimcilik, fırsatı sezme ve o fırsatı elde etme çabasıdır.”(Mueller and Thomas, 2000:53). Girişimcilik, çevremizde oluşan fırsatların farkına varma, o fırsatları hayal gücünü kullanarak projelere çevirme, projeleri yaşama aktarma ve maddi güç elde ederek hayatı daha kolay hale getirebilme gücünü ele geçirmektir. (Bozkurt, 2000:94).

Yapılan araştırmalar neticesinde de görülüyor ki girişimcilik faaliyetleri yoğun olan ülkelerin ekonomik yönden büyüme oranları hayli fazla. Girişimciliğin ekonomik refah seviyesini arttırmasının yanında bu kadar revaçta olmasının diğer sebepleri ise şunlardır;

’1. İşsizliğe karşı çözüm olabilme potansiyeli

2. Yeni ekonominin gittikçe güçlenmesiyle değişen ekonomik yapı ve girişimciliğin yeni ekonomi açısından oynadığı önemli rol,

3.İşletme ve ekonomi alanlarına daha bilimsel yaklaşılması sonucu gelişen teoriler kapsamında girişimciliğin ele alınması.’’ (Çetindamar,2012:17).

Ekonomik anlamda kendini gerçekleştiren ülkeler incelendiğinde; endüstri yapısının geliştirilmesi, rekabet edebilme niteliğinin arttırılması, ekonomik büyümenin daha kısa zamanda olması, istihdamın sorunun çözülmesi ve gelir düzeyinin daha da iyileştirilmesi için ekonomik yapının yenilikçi ve de girişimci olması gerekir. Bu sebeple, ekonomik kalkınmayı sağlamak ve sürüklendiği krizlerden kurtulmak için Türkiye'nin geçici değil, uzun vadeli çözüm önerileri getirmesi gerekir ve bu yol girişimcilikten geçmektedir. (Çetindamar, 2012:24).

Ülkelerin güçlü sıfatına erişebilmek için öncelikli olarak güçlü ekonomilere sahip olması gerekmektedir. Güçlü ekonomiler ise güçlü girişimciler üzerine inşa edilir ve bu

şekilde gelişim gösterir. Bir ülkenin uluslararası siyaset arenasında sözünün geçmesi, diğer ülkelerin gözünde büyük bir prestije sahip olması, ekonomisinin güçlü olmasıyla doğru orantılıdır. Güçlü bir ekonomi, daha yüksek istihdama ve böylece daha az işsizliğe, halkın daha kaliteli yaşamasına, daha mutlu olmasına yani daha yüksek toplumsal refaha kavuşturur. Bir ülke ve üzerinde yaşadığı insanlar açısından böylesine önemli bir rolü bulunan girişimcilik dinamiğinin eğitime de hal böyle olunca daha da önem verilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizin girişimcilik eğitimi konusunda çok başarılı olduğunu maalesef söyleyemeyiz. Sadece bazı meslek liselerinde ve üniversitelerin İ.İ.B.F. bünyesinde yer alan bölümlerde verilen girişimcilik eğitiminin diğer bölümlere aktarılması açısından yetersiz kaldığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Günümüzde girişimcilik eğitiminin ülkemiz açısından yeterince anlaşılmadığı yapılan araştırmalar kapsamında da gözler önüne serilmektedir. Bunun nedenlerine bakacak olursak öncelikle öğrencilere girişimciliğe dair becerilerin yeterince kavratılmadığı ve öneminin aktarılmadığı ortaya çıkacaktır. Bu durumda öğretmenlerin bu beceriyi öğrencilere aktarması ve içselleştirilmesi hususunda yetersizliği maalesef gün yüzüne çıkmaktadır. Dolayısıyla öncelikle öğretmenlerde bu beceriye ne derecede sahip olduğu ve eksikliklerin giderilmesi gerekliliği üzerinde duracak bu çalışma ile girişimcilik becerisinin öğrencilere kazandırılması durumdan önce öğretmene kazandırılmasının önemini ortaya koyacaktır. Girişimciliğe dair becerilerin kazandırılmasındaki yetersizliklerin en önemli sebeplerinden birinin öğretmenlerden kaynaklandığını ve bu durumun nedenlerine baktığımızda eğitim fakültelerinin bu konudaki yetersiz çalışmaları ve eğitimi ile karşılaşmaktayız. Sorunun temeli bizlere eğitim fakültelerinin bu konudaki yetersizliğini göstermektedir. Bu yüzden eğitim fakültelerinin bu konuda kendilerini geliştirmesi gerekliliğinin gerçekliği ile yüzleşmeleri açısından bu çalışma bu yönüyle önem teşkil etmektedir.

Çalışmanın Sosyal Bilgiler öğretmenlerini ve adaylarını ilgilendiren kısmı ise ilköğretim kademesindeki girişimcilik eğitimidir. Kapsamlı bir şekilde böyle bir eğitimden bahsedemeyiz ancak ilköğretim kademesindeki öğrencilere aktarılması gereken temel becerilerden birisinin girişimcilik olması ve bazı ünitelerde girişimciliğe dair edinilmesi gereken kazanımlar belirlenmesinden dolayı bu kazanımları gereği gibi aktarma misyonuna sahip öğretmenlerden birisi Sosyal Bilgiler öğretmenleridir. Ayrıca girişimcilik olgusu ekonomi disiplini içerisinde yer almaktadır. Sosyal Bilgiler ise ekonomi disiplini içerisinde barındırır. Bu durumdan yola çıkacak olursak ilköğretim kademesinde girişimcilik becerisini öğrenciye kazandıracak en yetkin branş sosyal bilgilerdir diyebiliriz.

Sosyal Bilgiler dersinde girişimciliğin yerine bakacak olursak; 18 Temmuz 2017 tarihinde ilköğretim ve ortaokul düzeyinde müfredat yenilenmiştir. Yeni müfredata göre öğrencilere kazandırılmak üzere 9 yeterlilik ve beceri belirlenmiştir: Anadilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematik yeterliği, bilim ve teknoloji yeterliği, dijital yeterlik, öğrenmeyi öğrenme, inisiyatif alma ve girişimcilik algısı, sosyal ve kamusal yeterlikler, kültürel farkındalık ve ifade.

Çalışmamızı ilgilendiren beceri olan inisiyatif alma ve girişimcilik algısının alt becerileri ise şu şekildedir;

''Kişisel, profesyonel iş hayatında fırsatların farkına varma.

Etik değerleri benimseme.

Etkili sunum yapma.

Uzlaşmacı olma.

Bireysel ve grup olarak çalışma.

Kendi güçlü ve zayıf yönlerini tanıma ve sorgulama/değerlendirme.

*Gerekli olduğunda risk alma.
Durum değerlendirmesi yapma.
Kişisel, sosyal ve iş hayatında inisiyatif alma ve yenilikçi düşünme.
Hedeflere ya da kişisel amaçlara ulaşmada kararlı olma.” (MEB.2017a).*

Sosyal Bilgiler dersinde bazı ünitelerde girişimcilik ile ilgili kazanımlara yer verilmiştir. Bu üniteler ve kazanımları şu şekildedir;

5. Sınıf - Üretim, Dağıtım ve Tüketim Öğrenme Alanı - Ürettiklerimiz Ünitesi

Ders Kazanımları: Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetleri fark eder. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetlere ilişkin meslekleri belirler.

Girişimcilik Kazanımları: Yaşadığı bölgedeki kaynakları araştırır. Yaşadığı bölge içinde ekonomik dayanışmayı fark ederler.

6.Sınıf – Üretim, Dağıtım ve Tüketim Öğrenme Alanı – Ülkemizin Kaynakları Ünitesi

Ders Kazanımları: İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği eğitim, beceri ve kişilik özelliklerini araştırır.

Girişimcilik Kazanımları: İşle ilgili fikir üretme ve araştırma becerisi edinir.

7.Sınıf – Birey ve Toplum Öğrenme Alanı – İletişim ve İnsan İlişkileri Ünitesi

Ders Kazanımları: İletişimi olumlu olumsuz etkileyen tutum ve davranışları fark ederek kendi tutum ve davranışları ile karşılaştırır.

Girişimcilik Kazanımları: Başkalarıyla kurduğu iletişimlerin iyi olup olmadığını sorgular.(MEB,2017b).

Girişimcilik becerisinin öğrencilere aktarılması hususunda özellikle ilköğretim kademesinde sosyal bilgiler öğretmenlerinin büyük bir sorumluluğunun olması bu çalışmanın dikkat çekeceği durumlardan biridir. Ayrıca literatürde salt Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik becerilerinin ele alındığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yapılan bu çalışmanın Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik beceri düzeylerinin belirlenerek alana katkı sağlaması hedeflenmektedir. Son sınıf öğrencileriyle araştırma yapılmasının amacı ise mesleğe en yakın öğretmen adaylarının son sınıf öğrencilerinin olmasıdır.

Girişimcilik becerisinin ne olduğuna, bu becerinin çeşitli değişkenler açısından ne tür sonuçları ortaya çıkardığına ulaşabilmek adına yapılan çeşitli çalışmalara baktığımızda; (Akay ve Pan, 2015; Avşar, 2007; Aydın ve Öner, 2016; Bozkurt ve Alparslan, 2013; Cansız, 2007; Çelik, 2014; Çelikkaya, 2011; Ekici, 2016; Eren, 2016; Kahya, 2016; Karaca, 2015; Koçyiğit, 2013; Konaklı ve Göğüş, 2013; Korkmaz, 2012; Memduhoğlu, 2017; Salik, 2015; Uygun ve Er, 2016; Yüksel, Cevher ve Yüksel, 2015; Yüzüak, 2010) çalışmalarına rastlamaktayız. Taranan çalışmaların büyük bir kısmında Yılmaz ve Sümbül tarafından geliştirilen *“Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği”* kullanılmıştır. Taranan çalışmalardan yola çıkarak girişimcilik becerisinin sadece Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarına yönelik incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Bu araştırmanın amacı 2017 - 2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde eğitim görmekte olan Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.sınıf öğrencilerinin, girişimcilik beceri düzeylerinin; cinsiyet, aile aylık geliri, anne mesleği, baba mesleği ve memleketin bulunduğu coğrafi bölge gibi değişkenler açısından anlamlı farklılık gösterip göstermediğini saptamaktır. Araştırmanın alt problemleri:

- 1.Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik becerileri ne düzeydedir?
- 2.Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik beceri düzeyleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 3.Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik beceri düzeyleri aile aylık maddi

gelir düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

4.Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik beceri düzeyleri baba mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

5.Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik beceri düzeyleri anne mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

6.Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik beceri düzeyleri memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgeye göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.sınıf öğrencilerinin girişimcilik beceri düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu nedenle araştırmanın yöntemini nicel araştırma desenlerinden betimsel tarama oluşturmaktadır.

Evren Ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Çalışma grubunun evrenini 60 öğretmen adayı oluşturmasına rağmen gönüllülük esasına göre 38 öğretmen adayına ulaşılmıştır. Eksik ve hatalı doldurulan veri toplama araçları değerlendirilmeye alınmamıştır. Toplamda 33 öğretmen adayına ait veriler analiz edilmiştir. Evrene ulaşma konusunun herhangi bir sorun teşkil etmemesi ve evrenin oldukça sınırlı ve dar kapsamlı olması nedeniyle örneklem alma yoluna gidilmemiş ve tam sayım yöntemi çalışmamızda kullanılmıştır (Ural ve Kılıç, 2005:28).

Tablo 1. Katılımcıların Oluşturduğu Çalışma Grubu Verilerinin Homojenlik ve Normallik Dağılımları

Levene Testi	Sd1	Sd2	P
2,441	4	28	,070
Shapiro-Wilk	İstatistik	Df	P
Girişimcilik Ortalaması	,916	33	,084

Tablo 1’de araştırma dahilindeki katılımcıların oluşturduğu sınıfın homojenliğini ölçmek için Levene Testi uygulanmıştır ve dağılımın normal olduğunu sonucuna ulaşılmıştır.($p>0.05$).

Veri dağılımının normalliğini test etmek için ise Shapiro-Wilk testi uygulanmış ve verilerin normal dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.($p>0.05$).

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Bu çalışmada veriler *Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği* ve *Kişisel Bilgi Formu* aracılığı ile toplanmıştır. Bu ölçek Yılmaz&Sünbül(2009) tarafından öğrencilerin girişimci becerilerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek 36 maddeden oluşmaktadır ve 5’li likert tiptedir. Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı ölçeği geliştiren araştırmacılar tarafından 0,90 olarak bulunmuştur. Temel Bileşenler Analizi ile gerçekleştirilen faktör analizi sonucu tüm maddelerin tek boyutta toplandığı görülmüştür. Verilerin analizinde SPSS

21.0 programı kullanılmıştır. Öğrencilerin puanlarının değerlendirme kriterleri tablo 2'deki gibidir.

Tablo 2. Girişimcilik Düzeyi Puan Aralığı Tablosu

36-64	Çok Düşük Girişimcilik
65-92	Düşük Girişimcilik
93-123	Orta Düzeyde Girişimcilik
124-151	Yüksek Girişimcilik
152-180	Çok Yüksek Girişimcilik

Tablo 2'ye göre çok düşük girişimcilik düzeyi puan aralığı 36-64, düşük girişimcilik puan aralığı 65-92, orta düzeyde girişimcilik puan aralığı 93-123, yüksek girişimcilik puan aralığı 124-151 ve çok yüksek girişimcilik puan aralığı 152-180 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması Ve Analizi

Öncelikle araştırmanın amacına uygun ölçek olarak Yılmaz&Sünbül(2009) tarafından geliştirilen "Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği"ni kullanmak üzere ölçeğin geliştiricilerinden izin alınmıştır. Daha sonra 6 Kasım 2017 tarihinde Amasya Üniversitesi Rektörlüğünden ölçeği öğrencilere uygulamak üzere yazılı izin alınmıştır. 28 Aralık 2018 tarihinde ise katılımcılara araştırmanın amacı ve önemi anlatılarak araştırma verileri elde edilmiştir. Uygulama araştırmacılar tarafından anket formu olarak hazırlanmış ve öğrencilerin kendileri tarafından yaklaşık 10 dakikada doldurulmuştur.

Araştırmada verilerin toplanması için kullanılan "Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği" 38 son sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Doğru işaretlendiği kabul edilen 33 ölçme aracı analiz işlemine tabi tutulmuştur.

Öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin belirlenmesinde aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri incelenmiştir. Verilerin analizinde SPSS 21.0 programı kullanılmıştır. İlk olarak araştırmadan elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediği test edilmiştir. Yapılan normallik testi sonucu dağılımın normal olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Verilerin normal dağılım göstermesinden dolayı parametrik testler uygulanmıştır. Girişimcilik beceri düzeylerinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t testi; aile aylık gelir düzeyi, anne mesleği, baba mesleği ve memleketin bulunduğu coğrafi bölgeye göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerine uygun bir şekilde Amasya Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.sınıf öğrencilerinin girişimcilik beceri düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından belirlenmesi amacıyla uygulanan ölçekten elde edilen veri analizinin sonucunda ulaşılan bulgulara yer verilmiştir.

1. Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.Sınıf Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerine İlişkin Bulgular

Katılımcıların girişimcilik düzeyi ve aritmetik ortalama değerleri tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3. Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Puanları

Girişimcilik Düzeyi	N	Max	Min	X
	33	158	79	129

Tablo 3’e göre katılımcılara uygulanan anket sonucu elde edilen verilere göre katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin ortalaması 5 üzerinden 3.59’tür. Bu sonucu puanladığımızda ise 129 sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısı ile 4.sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının yüksek girişimcilik düzeyinde olduğunu söyleyebiliriz. Sınıfta ulaşılan en yüksek puan 158 en düşük puan ise 79’dur.

2. Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.Sınıf Öğrencilerinin Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Cinsiyete Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılaşma meydana gelip gelmediğini belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t-testi sonuçları tablo 4’te gösterilmektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

t	Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
	Erkek	8	3.84	,390	0.39	1.74	0.
	Kadın	25	3.51	,493	0.49	1.92	

Tablo 4’e göre katılımcıların girişimcilik puanlarında cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşmanın meydana gelmediği saptanmıştır ($t=1.741$, $p>.05$). Ayrıca erkeklerin girişimcilik becerisi düzeylerinin ortalamaları kızların ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir.

3. Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.Sınıf Öğrencilerinin Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin baba mesleğine göre ortalamaları tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. *Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları*

Baba Mesleği	N	X
Memur	3	3.787
İşçi	4	3.770
Esnaf	5	4.027
Çiftçi	7	3.178
Diğer	14	3.547
Toplam	33	3.590

Tablo 5'e göre katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu baba mesleği esnafıdır. En düşük girişimcilik becerisi düzeyi ortalamasına sahip baba mesleği ise çiftçi olarak belirlenmiştir.

Katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin baba mesleğine göre anlamlı bir farklılaşmanın meydana gelip gelmediğini belirlemek için tek yönlü ANOVA testi tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 6. *Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre tek yönlü ANOVA testi Sonucu*

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Serbestlik Derecesi	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	2.416	4	.604	3.273	.025
Gruplar içi	6.167	28	.185		
Toplam	7.582	32			

Tablo 6'ya göre katılımcıların girişimcilik becerisi düzeyleri ile baba mesleği arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. ($p < 0.05$).

Bu ilişkinin yönünü belirlemek üzere ilk olarak homojenlik testi yapılmış ve p değeri 0,70 bulunmuştur ve Tukey testi baz alınmıştır.

Tablo 7. *Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tukey Testi Sonucu*

Asıl Grup	Kıyaslanan Grup	Anlamlı Fark	Standart Hata
Memur	işçi	,01620	,32808

	1,000			
	esnaf	-,24074	,31371	,938
	çiftçi	,60847	,29643	,268
	diğer	,23942	,27329	,903
İşçi	memur	-,01620	,32808	1,000
	esnaf	-,25694	,28816	,898
	çiftçi	,59226	,26924	,209
	diğer	,22321	,24354	,888
Esnaf	memur	,24074	,31371	,938
	işçi	,25694	,28816	,898
	çiftçi	,84921*	,25153	,017
	diğer	,48016	,22380	,230
Çiftçi	memur	-,60847	,29643	,268
	işçi	-,59226	,26924	,209
	esnaf	-,84921*	,25153	,017
	diğer	-,36905	,19885	,363
	memur	-,23942	,27329	,903
Diğer	işçi	-,22321	,24354	,888
	esnaf	-,48016	,22380	,230
	çiftçi	,36905	,19885	,363

Tukey testi verilerine göre baba mesleği seçeneğinde yer alan esnaf ile çiftçi arasındaki p değeri 0.017 sonucunu vermiştir ve böylece anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($p < 0.05$).

4. Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.Sınıf Öğrencilerinin Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin anne mesleğine göre ortalamaları tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları

Anne Mesleği	N	X
Memur	2	3.833
İşçi	2	3.611
Esnaf	2	4.111
Ev Hanımı	25	3.550
Diğer	2	3.416
Toplam	33	3.590

Tablo 8’e göre katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anne mesleği esnafıdır. En düşük girişimcilik becerisi düzeyi ortalamasına sahip anne mesleği ise diğer kategorisi olarak belirlenmiştir.

Katılımcıların becerisi düzeylerinin anne mesleğine göre anlamlı bir farklılaşmanın meydana gelip gelmediğini belirlemek için tek yönlü ANOVA testi tablo 9’da gösterilmektedir.

Tablo 9. *Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre tek yönlü ANOVA testi Sonucu*

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Serbestlik Derecesi	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.676	4	.169	.685	.608
Grup içi	6.906	28	.247		
Toplam	7.583	32			

Tablo 9’a göre katılımcıların girişimcilik becerisi düzeyleri ile anne mesleği arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. ($p>0.05$).

5. Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.Sınıf Öğrencilerinin Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeyine Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin aile aylık gelir düzeyine göre ortalamaları tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. *Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeyine Göre Ortalamaları*

Aile Aylık Gelir	N	X
1000-1700	16	3.375
1701-2500	6	3.893
2501-3200	3	3.759
3201-3900	6	3.750
3901 ve üzeri	2	3.680
Toplam	33	3.590

Tablo 10’a göre katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin aile aylık gelir düzeyine göre en yüksek ortalamaya sahip gelir aralığının 1701-2500 olduğu en düşük ortalamaya sahip gelir aralığının ise 1000-1700 olduğu görülmektedir.

Katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin aile aylık gelir düzeyine göre anlamlı bir farklılaşmanın meydana gelip gelmediğini belirlemek için tek yönlü ANOVA testi tablo 11’de gösterilmektedir.

Tablo 11. *Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeyine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu*

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Serbestlik Derecesi	Karelerin Ortalaması	F	P
-------------------	-------------------	---------------------	----------------------	---	---

Kaynağı	Toplamı	Derecesi	Ortalaması
Gruplar arası	1.548	4	.387
Grup içi	6.034	28	.215
Toplam	7.582	32	

Tablo 11'e göre katılımcıların girişimcilik becerisi düzeyleri ile aile aylık gelir düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. ($p>0.05$).

6. Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.Sınıf Öğrencilerinin Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Memleketin Bulunduğu Coğrafi Bölgeye Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin memleketin bulunduğu coğrafi bölgeye göre ortalamaları tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12. Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Memleketin Bulunduğu Coğrafi Bölgeye Göre Ortalamaları

Coğrafi Bölge	N	X
Akdeniz	4	3.319
Güneydoğu Anadolu	4	3.645
Ege	2	3.944
İç Anadolu	6	3.713
Marmara	2	3.694
Karadeniz	15	3.571
Toplam	33	3.590

Tablo 12'ye göre katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin memleketin bulunduğu coğrafi bölgeye göre en yüksek ortalamaya sahip bölge Ege Bölgesi iken en düşük ortalamaya sahip coğrafi bölge ise Akdeniz Bölgesi olmuştur. Katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin memleketin bulunduğu coğrafi bölgeye göre anlamlı bir farklılaşmanın meydana gelip gelmediğini belirlemek için tek yönlü ANOVA testi tablo 13'te gösterilmektedir.

Tablo 13. Katılımcıların Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin Memleketin Bulunduğu Coğrafi Bölgeye Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Serbestlik Derecesi	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.538	5	.180	.412	.836
Grup içi	7.044	27	.261		
Toplam	7.582	32			

Tablo 13'e göre katılımcıların girişimcilik becerisi düzeyleri ile memleketin bulunduğu coğrafi bölge arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. ($p>0.05$).

Sonuç ve Tartışma

Yapılan bu çalışmadan yola çıkarak Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.sınıf öğrencilerinin yüksek girişimcilik düzeyinde olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Cinsiyet değişkeni katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerini herhangi bir şekilde etkilememektedir. Başarılı bir girişimci olmanın cinsiyet ile bağlantılı olmadığını söyleyebiliriz. Erkeklerin nispeten egemen olduğu bir toplumda girişimcilik konusunda cinsiyetin etkili olmadığı sonucunu olumlu bir durum olarak kabul edebiliriz. Ayrıca araştırma dahilindeki erkek öğrencilerin sayısal olarak kız öğrencilerden daha az olmasının da sonuca etki edebileceğini göz önünde bulundurulmalıdır.

Girişimciliğin maddiyat ile ilintili olduğu düşüncesini destekleyen bir sonuca ulaşılmamıştır. Bireyin ailesinin aylık maddi gelir düzeyi, kişinin girişimciliğini herhangi bir şekilde etkilememiştir.

Baba mesleği ile girişimcilik becerisi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Babası esnaf olanların girişimcilik becerisi düzeyleri en yüksek, çiftçi olanların ise en düşüktür. Esnaflık yapan babaların, çocukları için girişimcilik konusunda örnek alındığı ve destekleyici bir konumda olduğu söylenebilir.

Anne mesleği ile girişimcilik becerisi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Katılımcıların annelerinin büyük çoğunluğunun ev hanımı olduğu görülmektedir. Bu durumu göz önüne alırsak ev hanımı olan ve farklı bir iş kolunda çalışmayan anneler rol model alındığında katılımcıların da girişimcilik konusunda çok istekli olmadıklarını söyleyebiliriz.

Katılımcıların memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgenin de girişimcilik becerisi düzeyi üzerinde herhangi bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü 4.sınıf öğrencilerinin girişimcilik beceri düzeylerinin yüksek girişimcilik düzeyinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Literatürdeki çalışmaların konuyla ilgili bölümlerine bakacak olursak Çelik(2014)'in yapmış olduğu '' Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Bilgi ve Beceri Düzeyleri'' adlı çalışmasında, Sınıf Öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Eğitimi alanında eğitim gören öğretmen adaylarının girişimcilik bilgi düzeylerinin iyi seviyede olduğu, girişimcilik beceri düzeylerinin orta seviyede olduğu söylenebilir. Pan ve Akay(2015)'in yapmış oldukları '' Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi'' adlı çalışmasında elde edilen verilere göre belirli sonuçlara ulaşılmıştır. Bunlara bakıldığında; öğretmen adaylarının girişimcilik puanı ''yüksek girişimcilik düzeyinde'' çıkmıştır. Avşar(2007)'in yapmış olduğu ''Yüksek Öğretimde Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Araştırılması, Çukurova Üniversitesinde Bir Uygulama'' adlı çalışmasından elde edilen sonuçlara baktığımızda Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik seviyesi orta düzeyde bir seyir göstermektedir.

Yapılan çalışmalardan yola çıkacak olursak üniversite öğrencilerinin girişimcilik beceri düzeylerinin orta ya da yüksek seviyede olduğu ve bu yönüyle bu çalışmayı destekleyen bulgular barındırdığı sonucuna ulaşabileceğimizi söyleyebiliriz.

Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.sınıf öğrencilerinin girişimcilik becerisi düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemesinin nedeni olarak öğrencilerin benzer yaşantılara sahip olduğunu söyleyebiliriz. Benzer yaşantılardan kasıt, katılımcıların genelinden elde edilen aile aylık gelir düzeylerinin düşük olması ve hemen hemen aynı coğrafyalarda yetişmeleridir. Literatürde bu çalışmanın bu bölümü ile ilgili yapılan çalışmaların ilgili bölümlerine bakacak olursak; Çelik(2014)'in yapmış olduğu "Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Bilgi ve Beceri Düzeyleri" adlı çalışmasından elde edilen sonuçlara bakıldığında; cinsiyet değişkenine göre girişimcilik becerisi için istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Pan ve Akay(2015)'in yapmış oldukları "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi" adlı çalışmasından elde edilen verilere göre öğretmen adaylarının girişimcilik puanlarında cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşmanın meydana gelmediği saptanmıştır. Eren(2016)'in yapmış olduğu "Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesine Yönelik Nicel Bir Araştırma" adlı çalışmasından elde edilen test sonuçlarına göre; girişimcilik becerisinde cinsiyete göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Memduhoğlu(2016)'nun yapmış olduğu "Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi" adlı çalışmasından elde edilen verilere bakıldığında; öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Uygun ve Er(2016)'in yapmış oldukları "Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Girişimcilik Özelliklerinin İncelenmesi" adlı çalışmasına göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin cinsiyetleri ile girişimcilik özellikleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Yapılan çalışmalarda da girişimcilik becerisi düzeyinin cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık göstermemesi bu çalışmanın sonucunu destekler niteliktedir diyebiliriz.

Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.sınıf öğrencilerinin girişimcilik becerisi düzeylerinin aile aylık gelir düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu verilerden yola çıkarak aile aylık gelir düzeyinin düşük, orta ya da yüksek olması kişinin girişimcilik becerisine bir etki yaptığını söyleyemeyiz. Literatürde bu çalışmanın bu bölümü ile ilgili yapılan çalışmaların ilgili bölümlerine bakacak olursak Çelik(2014)'in yapmış olduğu "Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Bilgi ve Beceri Düzeyleri" adlı çalışmasından elde edilen sonuçlara bakıldığında; öğretmen adaylarının ailesindeki gelir düzeyi ile gerek girişimcilik bilgi düzeyi ve gerekse girişimcilik becerileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farkın olmadığı ortaya çıkmıştır. Aydın ve Öner(2016)'in yapmış oldukları "Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi" adlı çalışmasından elde edilen verilere göre; sosyal bilgiler ve sınıf öğretmeni adaylarının ailelerinin aylık gelirine göre girişimcilik puanları ortalamalarında gözlenen bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını görülmektedir. Eren(2016)'in yapmış olduğu "Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesine Yönelik Nicel Bir Araştırma" adlı çalışmasından elde edilen test sonuçlarına göre aylık gelire göre de anlamlı farklılıklar elde edilmediği görülmektedir. Yapılan çalışmalarda da girişimcilik becerisi düzeyinin aile aylık gelir düzeyi açısından anlamlı bir farklılık göstermemesi bu çalışmanın sonucunu destekler niteliktedir diyebiliriz.

Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.sınıf öğrencilerinin girişimcilik becerisi düzeylerinin baba mesleğine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu ilişkinin yönü ise esnaf ile çiftçi arasındadır. Yani katılımcıların en yüksek girişimcilik becerisi düzeyine sahip oldukları baba mesleği esnaflık iken en düşük girişimcilik becerisi

düzeyine sahip oldukları baba mesleği işçilik olmuştur. Bu sonuçtan yola çıkarak baba mesleğinin bireyi girişimcilik konusunda etkilediği, iş kurma, girişim yaratma gibi durumlar için esnaflığın daha etkileyici bir konumda olduğunu söyleyebiliriz. Aynı zamanda baba mesleği işçi olan katılımcılar, iş kurma, girişim yaratma gibi durumlara nispeten uzak kalmıştır. Bu durumda işçilerin mevcut görevlerini ifa edip başka herhangi bir işle uğraşmamasının etkisi olduğu söylenebilir. Literatürde bu durumu destekleyen çalışmalara bakacak olursak Yüksel, Cevher ve Yüksel(2015)'in yapmış oldukları "Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özellikleri ile Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma" adlı çalışmalarında katılımcıların aile meslekleri ile girişimcilik özellikleri arasındaki istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı 4.sınıf öğrencilerinin girişimcilik becerisi düzeylerinin anne mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Girişimcilik düzeyinin en yüksek olduğu anne mesleği esnaflık olmuştur. En düşük ortalama ise diğer kategorisine aittir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun annesinin ev hanımı olduğu bunun dışında az sayıda katılımcının da anne mesleğinin işçi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ev hanımı olan annelerin çocuklarının ortalamasının nispeten düşük olmasından dolayı onlara girişimcilik konusunda rol model olmakta çok yeterli olduğu söylenemez. Çünkü girişimsel bir faaliyette bulunacak ortam bulamamaktadırlar. Literatüre bakacak olursak; Çelik(2014)'in yapmış olduğu "Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Bilgi ve Beceri Düzeyleri" adlı çalışmasından elde edilen sonuçlara bakıldığında; öğretmen adaylarının anne ile gerek girişimcilik bilgi düzeyi ve gerekse girişimcilik becerileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farkın olmadığı ortaya çıkmıştır.

Son olarak 4.sınıftaki katılımcıların girişimcilik becerisi düzeylerinin memleketin bulunduğu coğrafi bölgeye göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Ülkemizin coğrafi bölgeleri ekonomik, sosyal ve politik olarak bir takım farklılıklara sahiptir. Bunun yansıması olarak da farklı bölgelerde yetişen insanların bazı yönlerden farklı bakış açısı ve düşüncelere sahip olabileceği kanısı yüksek düzeydedir. Fakat bu çalışmaya göre coğrafi bölgelerin farklı olması girişimcilik becerisini etkilememiştir. Bu durumu da devletin bölgesel farklılıkları gidermeye yönelik çalışmalarının bir yansıması olarak ele almakta mümkündür. Literatürde Aydın ve Öner(2016)'in yapmış oldukları "Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi" adlı çalışmasından elde edilen verilere göre sosyal bilgiler ve sınıf öğretmeni adaylarının yaşadıkları yerleşim birimine göre girişimcilik puanları ortalamalarında gözlenen bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir.

Öneriler

Araştırma sonuçlarına göre aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Amasya ve civarında bulunan başarılı girişimciler derslere davet edilerek potansiyel girişimci öğrencilerde farkındalık oluşturulabilir.
- Eğitim fakülteleri arasında yenilikçi iş projeleri tarzında yarışmalar düzenlenerek öğretmen adaylarının girişimciliğe teşviki sağlanabilir.
- Eğitim fakültesi öğrencilerinin katılabileceği yarışmalar düzenlenebilir, seminerler verilerek öğrencilerin ufkunu genişletme konusunda onlara cesaret ve fikir verilebilir.
- Eğitim fakültesinde girişimcilik adı altında en azından seçmeli dersler verilerek öğrencinin potansiyeli varsa bunu keşfetme yoksa bu konuda bilgi sahibi olmaları sağlanabilir.

• İlkokul 1.sınıftan itibaren girişimcilik eğitimi adında yeterli düzeyde içeriğe sahip bir ders işlenerek her öğretim kademesinde, aşamalı olarak müfredata eklenebilir.

Kaynakça

- Akay, C. ve Pan, V. (2015). Eğitim fakültesi öğrencilerinin girişimcilik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *NWSA-Education Sciences*, 10(2), 125-138.
- Ambarlı, A. (2010). *Türkiye’de cumhuriyetten günümüze sosyal bilgiler programları (Değişiklikler, Düzenlemeler, Güncellemeler)*.(Yüksek Lisans Tezi).YÖK Tez Merkezi, 278683
- Avşar, M. (2007). *Yüksek öğretimde öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin araştırılması, Çukurova Üniversitesinde bir uygulama*.(Yüksek Lisans Tezi).YÖK Tez Merkezi, 230552
- Aydın, E ve Öner, G. (2016). Sosyal bilgiler ve sınıf öğretmeni adaylarının girişimcilik düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 497-515.
- Bozkurt, R. (2000). Girişimci ve rol bilinci, *İş Fikirleri Dergisi*, 12, 86-94.
- Bozkurt, Ö. (2007). Girişimcilik eğiliminde kişilik özelliklerinin önemi, *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 2(1), 93–111.
- Bozkurt, Ö. ve Alparlan, A. (2013). Girişimcilerde bulunması gereken özellikler ile girişimcilik eğitimi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 8(1), 7-28.
- Bozkurt, Ö., Kalkan, A., Koyuncu, O., ve Alparlan, A. (2012). Türkiye’de girişimciliğin gelişimi: Girişimciler üzerinden nitel bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(1), 229-247.
- Cansız, E. (2007). *Üniversite öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesi: Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencileri üzerine bir çalışma*.(Yüksek Lisans Tezi).YÖK Tez Merkezi, 220677
- Çelik, O. (2014). *Sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının girişimcilik bilgi ve beceri düzeyleri*.(Yüksek Lisans Tezi).YÖK Tez Merkezi, 375794
- Çelikkaya, T. (2011). Sosyal bilgiler programında yer alan becerilerin kazandırılma düzeyleri: Öğretmen görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(3), 969-990.
- Çetindamar, D. (2002). Türkiye’de Girişimcilik, *TÜSİAD Yayınları*, TÜSİAD T/2002, 12-340.
- Ekici, E. (2016). *Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimini belirlemede planlanmış davranışlar teorisi ve girişimcilik eğitiminin rolü*.(Yüksek Lisans Tezi).YÖK Tez Merkezi, 441407
- Eren, A. (2016). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesine yönelik nicel bir araştırma. *Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi Dergisi*, 1(5), 97-128.

- Kahya, L. (2016). *Ortaokul ve ortaöğretimde girişimcilik eğitimi.*(Yüksek Lisans Tezi).YÖK Tez Merkezi, 448165
- Karaca, M. (2015). *Girişimciliği belirleyen kişilik özellikleri.*(Doktora Tezi).YÖK Tez Merkezi, 383800
- Koçyiğit, E. (2013). *Üniversite öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesi.*(Yüksek Lisans Tezi).YÖK Tez Merkezi, 358169
- Konaklı, T. ve Göğüş, N. (2013).Aday öğretmenlerin sosyal girişimcilik özellikleri ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33(2), 373-391.*
- Korkmaz, O. (2012). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik bir araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi, 14(2), 209-226.*
- MEB,(2017a). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=354>, (15,03,2018).
- MEB,(2017b). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=354>, (15,03,2018).
- Memduhoğlu, H. (2017).Öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 6(1), 297-307.*
- Mueller, S. & Thomas, S. (2001). Culture and entrepreneurial potential: A nine country study of locus of control and innovativeness, *National Academy of Management, Journal of Business Venturing, 16 (1), 51-75.*
- Onay, M. ve Çavuşoğlu, S. (2010). İşletmelerde girişimcilik özelliğini etkileyen faktörler: İç girişimcilik, *Yönetim ve Ekonomi, 17(1), 47-67.*
- Salik, N. (2015). *Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin demografik değişkenler açısından incelenmesi: Kafkas Üniversitesi örneği.*(Yüksek Lisans Tezi).YÖK Tez Merkezi, 425188
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2005). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*(1), Ankara: Detay.
- Uygun, K. ve Er, A. (2016). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin girişimcilik özelliklerinin incelenmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi, 6(11), 136-154.*
- Yılmaz, E. ve Sünbül, A. (2010).Üniversite öğrencilerine yönelik girişimcilik ölçeğinin geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21, 195-203.*

Yüksel, H., Cevher, E. ve Yüksel, M. (2015). Öğrencilerin girişimci kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimleri üzerine bir araştırma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5(1), 143-156.

Yüzüak, E. (2010). *Üniversitelerde öğrenim gören kız öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini etkileyen faktörler: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İ.İ.B.F. örneği*.(Yüksek Lisans Tezi).YÖK Tez Merkezi, 297977